

Szent Vincéről nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata

Sorores Misericordiae de S. Vincentio de Paul de Szatmár

A Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek magyar alapítású szerzetes társulat. Hám János Szatmári püspök alapította 1842-ben. Szomorúan látta, hogy az országban milyen primitív és elhanyagolt a magyar leánynevelés. Mivel a szentéletű püspök egyik jelmondata volt: Nem elég a rosszat kerülni, hanem jót is kell cselekedni. Így hozzálátott a leánynevelés megszervezéséhez. Ezért hat leányt küldött Bécs elővárosába, Gumpendorfba, az ott működő Irgalmas Nővérekhez kiképzésre. Püspöki székvárosában, Szatmárnémetiben pedig Hild József terve szerint megépítette a templomot, a rendházat és a zárda-iskolát, amelyben kilenc nővére 1942-ben kezdte meg működését. A nővéreket tanításra és betegápolásra is kiképezték Bécsben.

A Szatmári Irgalmas Nővérek a népoktatás terén úttörő munkát végeztek. Hatféle iskolatípust létesítettek a II. Ratio Educationis előírásai szerint az óvodától a tanítónőképzőig. Nagy gondot fordítottak a szegény gyermekek segélyezésére: tandíjmentesség, ingyenes tankönyvek, élelem, ruha. Arisztokrata gyermekeket csak akkor vettek fel, ha teljesen árvák voltak.

Az 1848-as szabadságharc idején a tábori kórházakban már az egész ország területén Szatmári Irgalmas Nővérek ápolták a betegeket. Az első főnöknőjük, a tiroli Strasser Xaveria volt, aki Ferenc Józseftől Arany-kereszt kitüntetést kapott a sebesültek ápolásáért.

Az új tagokat Szatmáron az anyaházban képezték ki. Innen irányították a fiókházakat. A történelmi Magyarország területén 1920-ig 47 helyen működtek: óvodákban, iskolákban, kórházakban, árvaházakban és gyermekotthonokban. Ezen felül letelepedtek Amerikában (Pittsburgh) és Kínában is.

Trianon után három tartományt kellett létesíteni: Romániában Szatmáron, Csehszlovákiában Rozsnyón, Magyarországon Esztergomban létesült Tartományi Központ. Jelenleg az általános Központ, a Generalat Szlovákiában, Rózsahegyen van.

1948-50-ben, amikor az állam már nem tartott igényt a működésükre, a magyar tartományban 32 helyen kb. 600 nővér működött. Legnagyobb részük elszenvedte a kilakoltatást. Sokan börtönbe kerültek, másokat kitelepítettek távoli vidékre mezőgazdasági munkára. A

szétszóratása éveiben a nővérek a legkülönbözőbb munkahelyeken dolgoztak, ott is őrizték a hivatástudatot és a rendi szellemet: az alázatosságot, az egyszerűséget, a szeretetet.

Az újrakezdés idején újjászerveződik a három tartomány. A magyarországi tartomány székhelye Esztergom.

A rend vezetői, kiemelkedő tagjai:

Zalán Katalin M. Luciana nővér 1925. november 26-án született többgyermekes pedagóguscsaládban.

Elemi iskoláit Lőrinciben, Heves megyében végezte.

Nővére példáját követve 1935-ben kezdte meg tanulmányait Esztergomban, az Érseki Boldog Margit Leánygimnáziumban. 1943-ban érettségizett kitűnő eredménnyel. Ekkora már elhatározta, hogy szerzetes tanár lesz, ezért jelentkezett a rend szatmári noviciátusába.

1946-ban leteszi első fogadalmát, 1946 és 48 között egyetemi hallgató Szegeden. A rend működési engedélyének megvonása után a szociális szférában, a Szeretetszolgálat munkatársaként dolgozik 40 éven át. 1982-ben tesz örök fogadalmat, majd Ipolytölgyesen, Budapesten végzett munkája után 1983-tól átveszi Szabó Erna nővér feladatkörét.

A rend 1989 után újrászerveződik, 1990-től 12 éven át Luciána nővér tartományfőnökként döntő szerepet vállal az Esztergomba való visszaköltözés a zárda újraalakítása mellett a Szent Vince Szociális otthon, a Szent Erzsébet Kollégium és az Árpád-házi Szent Erzsébet Középiskola, Óvoda és Általános Iskola létrehozásában.

2002-től mint tartományi vikária elsősorban a rend által fenntartott intézmények ügyeivel foglalkozik. Mai napig aktív, a szolgáló Szeretet és a jövőbe vetett nagy - nagy bizalom jellemzi a személyét.